

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Mateřské školy v Bolaticích
s názvem

TY SE MNOU, JÁ S TEBOU, MY VŠICHNI SPOLEČNĚ

Motto: **Naším cílem je šťastný a spokojený úsměv na tvářích našich dětí**

Mateřská škola je součástí subjektu:

Základní škola a Mateřská škola Bolatice, příspěvková organizace

Školní 9, 747 23 Bolatice

telefon: 553 655 252 - ZŠ

553 655 076 - MŠ

e-mail: zs.bolatice@seznam.cz

Ředitelka: Mgr. Dagmar Tielová

Zástupkyně ředitelky pro úsek MŠ: Věra Návratová

Zřizovatel: Obec Bolatice

Hlučínská 3, 747 23 Bolatice

e-mail: bolatice@bolatice.cz

IČO: 47813008

IZO: 150004931

RED-IZO: 600 143015

Zpracovatelé: Návratová Věra a kolektiv MŠ

Projednáno a schváleno: 17. září 2007

Zapsáno pod jednacím číslem: 346/07

OBSAH:

I. Něco z historie.....	3
II. Charakteristika školy.....	4
Plán spolupráce.....	5
III. Charakteristika vzdělávacího programu.....	6
IV. Podmínky a organizace vzdělávání.....	9
V. Vzdělávací obsah.....	13
VI. Plán evaluace.....	27

Příloha: Řád mateřské školy

I. Něco z historie:

První zápis o existenci MŠ v Bolaticích se objevuje v obecní kronice v roce 1945. Samostatná budova mateřské školky se nacházela v centru Bolatice, dopolední provoz navštěvovalo asi 70 dětí.

Výrazným mezníkem v provozu MŠ bylo uzavření patronátní smlouvy v roce 1972. Patronem se stal n.p. JUTA Dvůr Králové, neboť v Bolaticích fungovala významná pobočka tohoto závodu. Prvního září 1975 byl slavnostně zahájen provoz nové budovy, která je umístěna na okraji Bolatic v těsném sousedství základní školy. Pro velký zájem rodičů byla v roce 1978 přistavěna další budova a školka se stala „závodní školkou n.p. Juta“. Obě budovy byly pak navzájem propojeny a ve spojovacím traktu byla vybudována pro děti sauna. Na této výstavbě se podílelo kromě n.p. Juta také JZD Budovatel.

V roce 1994 se stává součástí MŠ Bolatice i MŠ Borová, která je vedena jako elokované pracoviště.

Od roku 2001 je MŠ Bolatice součástí právního subjektu „Základní škola a Mateřská škola Bolatice“.

II. Charakteristika školy

Budovy mateřské školy Bolatice jsou součástí „školního areálu“. Ten se nachází na okraji Bolatic směrem k osadě Borová. V areálu jsou také budovy základní školy, školní tělocvična se sportovní halou, malá tělocvična a školní jídelna. Všechny tyto budovy jsou obklopeny zahradou a hracími hřišti, které mohou děti využívat pro hru i sportování. Toto velmi pěkné prostředí je jednou z hlavních předností a umožňuje realizovat spoustu zajímavých vzdělávacích činností a projektů.

Elokované pracoviště mateřské školy se nachází na Borové. Jedná se o smíšené oddělení o kapacitě 20 dětí.

MŠ má dvě budovy, které jsou navzájem propojeny. Každá třída je prostorově členěna na část „pracovní“ a „herní“, i když tyto názvy jsou opravdu jen symbolické, neboť činnosti dětí se prolínají a navazují na sebe. Na každém podlaží je pak šatna, sociální zařízení a místnost pro přípravu výdeje stravy.

Děti jsou na jednotlivé třídy zařazovány podle věku, ne však striktně, snažíme se vyhovět požadavkům zákonných zástupců (např. umístění sourozenců v jedné budově). Toto rozdělení má vliv na tvorbu třídních vzdělávacích programů, které mohou být odlišné v závislosti na věku dětí.

Kapacita mateřské školy je 140 dětí. Jednotlivé třídy jsou označeny symboly zvířátek:

1. třída – **Koťátka**
2. třída – **Kuřátka**
3. třída – **Žabky**
4. třída – **Berušky**
5. třída – **Medvídci**
6. třída – **Sovičky (Borová)**

MŠ spolupracuje s OPPP, SPC v Opavě, se ZŠ, OÚ a některými složkami v obci (viz. plán spolupráce). Nejdůležitější je spolupráce se zákonnými zástupci. O dění na třídě a všech průběžných událostech jsou informováni prostřednictvím nástěnek v šatnách každého oddělení.

Plán spolupráce

Se zákonnými zástupci

- Pobyt zákonných zástupců v MŠ v adaptačním období, průběžné pohovory s nimi.
- Zapojení zákonných zástupců do akcí tříd – výroba „podzimníčků“, pečení vánočních perníčků, zdobení velikonočních vajíček, besídky apod. – zajišťuje si každá třída dle uvážení.
- Účast zákonných zástupců s dětmi na Drakiádě.
- Sponzorství zákonných zástupců na Maškarní ples – akce pro veřejnost.
- Zapojení zákonných zástupců do „Cesty za pohádkou“ – pohádkové bytosti.
- Zapojení do akce „Loučení s mateřskou školou u táboráku“.
- Doprovod při vystoupeních dětí pro obec (módní přehlídka, vystoupení pro seniory, Vítání občánků apod.).
- Možnost zapůjčení odborných knih z MŠ rodičům, poradenská činnost.

S PPP

- Vyšetření školní zralosti dětí.
- Zajištění přednášek psychologa rodičům předškolních dětí.

Se SPC

- V případě integrace návštěva pracovníků v MŠ, zpracování individuálních plánů.

Se zřizovatelem

- Zřizovatel finančně zajišťuje vedení kroužků učitelkám, které tyto kroužky vedou po své pracovní době.
- Podílí se na sponzorování některých akcí pro děti.
- Návštěva dětí Obecního úřad spojená s besedou se starostou obce a prohlídkou OÚ.

Se ZŠ

- Návštěvy předškolních dětí v 1. třídách ZŠ.
- Koncert dětí ZUŠ pro děti MŠ.
- Využití odborných učeben, tělocvičny.
- Pomoc starších žáků ZŠ při organizování akcí pro děti.

S dětskou organizací „Kondor“

- Pomoc při organizaci akce „Pochod za pohádkou“.
- Zapojení do akce „Loučení s mateřskou školou u táboráku“.

S SDH

- Návštěva požární zbrojnice, prohlídka hasící techniky, ukázka „zásahu“.
- Zajištění převozu dětí z Borové na akce v Bolaticích.

III. Charakteristika vzdělávacího programu

„Ty se mnou, já s tebou, my všichni společně“

Naše MŠ si utvořila svůj vlastní vzdělávací program, který vychází z možností a podmínek MŠ.

Středem našeho působení je dítě a jeho zájem poznávat svět, vytvářet si vztahy k sobě, k ostatním členům společnosti. Snažíme se všestranně a nenásilně rozvíjet osobnost dítěte, poskytnout mu určitou volnost a soukromí. Cílem je, aby naši MŠ opouštěly zdravé, spokojené, sebevědomé a citlivé děti; děti, které dokáží pozorovat, vnímat, naslouchat, děti, které dokáží komunikovat s okolím, umí se podělit o své city a přání.

Mateřská škola doplňuje funkci rodiny, která je v současné době často neúplná nebo velmi zaměstnaná. Pro výchovné působení na dítě je předpokladem dobrá spolupráce rodiny a školy se vzájemným respektem. Snažíme se proto spolupracovat s rodinou, umožnit rodičům přístup do tříd, účastnit se vzdělávacího programu, spolupodílet se na jeho tvorbě, zapojit je do zlepšování prostředí mateřské školy.

Usilujeme o tzv. „otevřenou a přístupnou“ mateřskou školu.

Rámcový vzdělávací program stanoví rámcové cíle pro předškolní vzdělávání, které formulují záměr předškolního vzdělávání. My jsme si na základě těchto výstupů stanovili hlavní vzdělávací cíle, které budeme sledovat při své práci.

Hlavní vzdělávací cíle:

- **Podporovat tělesný rozvoj a zdraví dítěte, jeho osobní spokojenost a pohodu**
- **Rozvíjet schopnost dítěte přemýšlet a rozhodovat se**
- **Poskytovat dětem možnost poznávat lidské hodnoty a důstojné vztahy mezi lidmi**
- **Učit se poznávat sám sebe, své vlastní zájmy, možnosti a potřeby na základě vlastních prožitků**

Vzdělávací cíle se promítají do pěti vzdělávacích oblastí (biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní, environmentální), kde získávají podobu dílčích cílů. Jejich průběžné naplňování vede k dosahování dílčích kompetencí, které jsou základem pro budování kompetencí klíčových:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence činnostní a občanské

Již v předškolním věku dítěte mohou být vytvářeny základy klíčových kompetencí, sice elementární, avšak důležité a významné nejen z hlediska přípravy dítěte pro započetí systematického vzdělávání, ale zároveň pro jeho další životní etapy i celoživotní učení.

Popis a formy vzdělávání

Důležitou formou vzdělávání je didakticky zacílená činnost, kde formou záměrného i spontánního učení naplňuje pedagog s dítětem konkrétní vzdělávací cíle.

Tento způsob učení se zakládá na aktivní účasti dítěte založeném na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení ve skupinách i individuálně.

Snazíme se odbourat učení předáváním hotových informací a slovního poučování.

Veškeré činnosti by měly obsahovat prvky hry a tvořivosti.

Ve všech činnostech respektujeme, že to, co dítě samo prožije, má trvalejší hodnotu. Proto zařazujeme co nejvíce prvky prožitého učení, tvořivé dramatiky a činnosti estetického charakteru, metody pozorování a metody pokusů a omylů.

Důležité je pro nás také vytváření pozitivního klimatu školy, pro dítě je připraveno vlídné, laskavé a přátelské prostředí, ve kterém je respektována individualita dítěte.

Je kladen důraz na osobnost učitelky jako vzoru chování a jednání směrem k dítěti, spolupracovnícům, zákonným zástupcům dětí i veřejnosti.

K dalšímu vzdělávání dětí nabízíme v odpoledních hodinách zájmové kroužky, ve spolupráci s Plaveckou školou v Kravařích je pro zájemce zajišťován plavecký výcvik dětí.

Pravidla naší MŠ

- **Rádi poznáváme nové kamarády**
- **Naše ruce pomáhají – neublížíjí**
- **Naše uši slyší – nasloucháme jeden druhému, neskáčeme si do řeči**
- **Učíme se rozpoznávat problémy a řešit je**
- **Každá věc má své místo**

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných

Vzdělávání dětí se zdravotním znevýhodněním a zdravotním postižením

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami přizpůsobujeme jejich naplňování tak, aby co nejvíce vyhovovalo jejich potřebám a možnostem.

Snažíme se vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti dítěte, k učení, ke komunikaci s ostatními, k tomu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. To znamená například: větší souběžné působení obou učitelek ve třídě, využívání vhodných kompenzačních pomůcek, vytvoření podmínek pro náhradní tělovýchovné aktivity, nabídka alternativních aktivit, popřípadě snížení počtu dětí ve třídě. Jedna třída v naší mateřské škole má bezbariérový přístup.

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vzdělávány podle individuálních plánů. Učitelky, které s těmito dětmi pracují, spolupracují velmi úzce se zákonnými zástupci těchto dětí a speciálním centrem. V současné době máme v mateřské škole jedno dítě, pro které je vypracovaný individuální výchovně vzdělávací plán.

Děti s vadami řeči jsou v péči naší logopedické asistentky paní učitelky Jarmily Mlýnkové, která provádí logopedickou prevenci.

Individuální péče je věnována dětem s odkladem školní docházky.

Vzdělávání dětí se sociálním znevýhodněním

V současné době nejsou evidovány tyto případy, Jsou však uplatňovány speciální metody umožňující včasnou diagnostiku a rozvojovou stimulaci dětí.

Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

Třídní vzdělávací programy jsou doplněny nabídkou dalších aktivit podle zájmů a mimořádných schopností či mimořádného nadání dětí, které jsou vedeny na dané třídě.

IV. Podmínky a organizace vzdělávání

1. Věcné (materiální) podmínky

MŠ Bolatice

Ve dvou budovách jsou umístěny čtyři třídy, každá třída na jednom podlaží. Pátá třída vznikla přestavbou bývalé sauny a je určena pro 15 dětí.

Prostorové a ostatní podmínky na jednotlivých třídách se liší pouze v maličkostech.

Třída je prostorná - podlahová plocha i kapacita vzduchu ve třídě vyhovují vyhlášce č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých. Kromě „hracích koutků“ vytvořených převážně dětským nábytkem, je prostor třídy vizuálně rozdělen na dvě části. V jedné z nich je na podlaze koberec a tato část slouží převážně k pohybovým činnostem dětí. Druhá část je vybavena školním dětským nábytkem (stoly a židle) a slouží nejen k praktickým činnostem dětí, ale také se zde děti stravují.

Dětský nábytek je výškově přizpůsoben požadavkům dle výše zmíněné vyhlášky a je průběžně obnovován.

Zdravotně hygienické zařízení (umývárny a toalety) pro děti vyhovují hygienickým požadavkům vyhlášky, nicméně na jedné budově jsou zastaralá a vyžadují rekonstrukci.

Pouze jedna třída, kde jsou zařazeny nejmladší děti, má stabilní ložnici, která je vybavena poschodovými postýlkami s příslušenstvím. Na ostatních třídách odpočívají děti na lehátkách, nebo matracích, které jsou během dne uloženy tak, aby byly zajištěny hygienické podmínky a požadavky.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály odpovídá počtu dětí i jejich věku; je průběžně obnovováno a doplňováno. Většina hraček a pomůcek je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly je samostatně používat a vyznaly se v jejich uložení. Děti se samy svými výtvary podílejí na výzdobě interiéru budov. Hlavně jsou jejich pracemi vyzdobeny chodby a šatna, a to proto, aby si je mohly všechny děti prohlédnout a mohli je shlédnout i jejich rodiče.

Na budovy bezprostředně navazuje zahrada, která svou plochou rovněž splňuje podmínky příslušné vyhlášky a je vybavena pískovišti, průlezkami a podobným náradím, také zahradním nábytkem. U jedné z budov je terasa. Trávník zahrady je pravidelně udržován, pravidelně se provádí i údržba ostatních okrasných dřevin. Všechny prostory školní zahrady jsou využívány v co největší míře a pokud je vhodné počasí, tak skoro denně.

Ve školním roce 2008/2009 proběhla rekonstrukce obou budov mateřské školy i mateřské školy na Borové. Vybudovala se samostatná kotelná pro MŠ, došlo k výměně oken, zateplení budov a střechy.

Plánované úpravy a nutné investice

- rekonstrukce sociálek (druhá budova) včetně soc. zázemí pro zaměstnance
- výměna zastaralého nábytku ve třídách
- vybavení zahrady novými houpadly a průlezkami

MŠ Borová

Šestá třída mateřské školy je na Borové, vznikla úpravami bývalé základní školy a je dvojpodlažní. Děti mají k dispozici na prvním poschodí větší místnost, která slouží převážně k pohybovým aktivitám, šatnu a sociální zařízení. V druhém poschodí je jedna místnost upravena jako ložnice (děti odpočívají na lehátkách), další místnost je vybavena dětským nábytkem (hlavně stoly a židle) a je využívána jako „jídelna“ a vedlejší místnosti slouží jako přípravná výdeje stravy a menší kancelář.

Po roční přestávce v provozu, která byla způsobena nedostatkem přihlášených dětí, je provoz opět obnoven, v současné době je zapsáno 20 dětí.

Od ledna 2007 funguje MŠ Borová jako celodenní.

Protože počet narozených dětí na Borové se opět zvyšuje a náklady na údržbu a celkovou rekonstrukci budovy, která je nezbytná, jsou velmi vysoké a tedy nerentabilní, uvažuje zřizovatel o stavbě nového objektu.

2. Životaspráva a psychosociální podmínky

V suterénu hlavní budovy je školní kuchyň, která zajišťuje stravování dětí v mateřské škole i žáků základní školy. Svačinky i oběd dostávají děti přímo na třídách. Výdej stravy je zajišťován pracovníky školní kuchyně, na každém oddělení je vyhrazena jedna místnost pro přípravu výdeje a zajištění všech dalších úkonů spojených s výdejem.

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, je zachovávána vhodná skladba jídelníčku. Děti mají stále k dispozici na třídách dostatek tekutin, nejsou v žádném případě do jídla nuceny. Veškeré problémy se stavováním dětí jsou řešeny ve spolupráci se zákonnými zástupci dítěte a vedoucí školní kuchyně.

Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci.

Je zajištěn dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale v rámci možností i v hernách.

Zákonní zástupci mohou přivádět děti dle svých možností po předchozí domluvě.

Pobyt venku je zajišťován jak dopoledne (většinou dvě hodiny), tak i po poledním odpočinku. Vždy však s ohledem na okamžitý stav ovzduší, či jiné přírodní překážky (mráz pod -10°C, náledí, silný vítr, inverze, apod.).

Spaní dětí je upraveno podle věku a individuálních potřeb dětí. Nejstarší děti odpočívají 30 minut, poté jsou zařazeny klidové aktivity. Mladší děti odpočívají hodinu, opět dle individuálních potřeb, poté jsou nabízeny zájmové aktivity.

Všichni zaměstnanci školy respektují individuální potřeby dětí, vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě a bezpečně.

Pedagogové kladou na děti přiměřené požadavky, děti mají možnost relaxace v „klidných koutcích třídy“.

Nově přichozím dětem nabízíme adaptační režim – zkrácený pobyt zákonného zástupce s dítětem v MŠ.

Všechny děti mají stejná práva, stejné možnosti a povinnosti. Nikdo není znevýhodňován nebo zvýhodňován.

Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývajících z řádu chování a norem, které jsou stanoveny.

Péče o děti je podporující, sympatizující, počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech. Pedagogové se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která mu vyhovuje a pomáhá navazovat vzájemný vztah důvěry a spolupráce.

Postupně vyřazujeme nezdravé soutěžení.

Převažuje pozitivní hodnocení, pochvala. Podporujeme samostatnost při aktivitách dítěte, která vede k získání sebedůvěry.

V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu.

Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde se všichni cítí dobře.

Pedagogové se programově věnují neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňují prosociálním směrem – prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí.

3. Vnitřní režim školy

Organizace dne

06.30	začíná provoz v MŠ Bolatice, děti se schází na svých třídách, pouze děti z medvídkové třídy jsou do 7.30 u kořátek
07.00	začíná provoz v MŠ Borová
	následují spontánní hrové aktivity s průběžným plněním cílů TVP
od 08.30	dopolední svačina
09.00 – 10.00	program dle TVP (individuální a skupinkové činnosti, prožitkové učení)
10.00 – 11.30	pobyt dětí venku
od 11.15	oběd
12.00 – 13.45	odpolední odpočinek dětí na lehátku, starší děti mají po krátkém odpočinku klidové hry a činnosti s možností individuálního přístupu k dětem
od 13.45	odpolední svačina
od 14.00	zájmové činnosti, volné hry ve třídě, nebo dle počasí venku až do odchodu dětí domů
15.30	končí provoz v MŠ Borová
16.00	končí provoz v MŠ Bolatice

Během dne jsou v různých formách zařazovány pohybové aktivity dětí:

- tělovýchovné chvílky
- zdravotní a průpravné cviky
- pohybové hry
- psychomotorické hry
- řízené formy cvičení
- cvičení s využitím náčiní, nářadí, balančních pomůcek apod.

Přílohou je „Řád mateřské školy“.

4. Řízení školy, personální a pedagogické zajištění

Ředitelkou právního subjektu Základní škola a Mateřská škola Bolatice je Mgr. Dagmar Tielová, zástupkyní ředitelky pro úsek mateřské školy je Věra Návrátová. S dětmi pracuje celkem jedenáct kvalifikovaných učitelek.

Pedagogické pracovnice se sebevzdělávají hlavně prostřednictvím „Vzdělávacího centra pro pedagogické pracovníky“, ke svému vzdělávání přistupují aktivně.

O zajištění úklidu se stará pět pracovníků provozu. Tyto pracovnice zajišťují rovněž výdej stravy pro děti, neboť jsou současně zaměstnankyněmi školní jídelny. Údržbu provozu a topení v celém areálu školy má na starosti pan školník. Personální a administrativní práce zajišťuje ekonomka a sekretářka právního subjektu.

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny, každý zaměstnanec byl s nimi seznámen a obdržel písemně svou „pracovní náplň“.

Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy (hlavně nástěnky v šatnách), tak i vně (webové stránky na internetu, Bolatický zpravodaj).

V. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah v Rámcovém vzdělávacím programu předškolního vzdělávání je uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí: biologické, psychologické, interpersonální, sociálně kulturní a environmentální. Tyto oblasti jsou pojmenovány:

2. Dítě a jeho tělo
3. Dítě a jeho psychika
4. Dítě a ten druhý
5. Dítě a společnost
6. Dítě a svět

V naší MŠ jsme si obsah vzdělávání (učivo) uspořádali do těchto **integrovaných bloků**:

- **Jsme kamarádi, budeme si spolu hrát.**
- **Když chceš všechno znát, povídej si a poslouchej.**
- **Poznej sám sebe.**
- **Vnímej všemi smysly.**
- **Objevuj svět.**

V každém bloku jsou zastoupeny (ať už více či méně) všechny vzdělávací oblasti. Vzdělávací obsah bloku je zpracován a naznačen pouze obecně, zůstává otevřený, aby mohl být dále rozvíjen a upřesňován v třídních vzdělávacích programech.

Každá třída si utvořila svůj třídní vzdělávací program. Témata vzdělávací nabídky jsou „ušita“ dětem jednotlivých tříd na míru. Navazují na loňský rok a prohlubují vzdělávací nabídku. Na tvorbě programu jednotlivých tříd pracují obě učitelky společně, respektují věk a možnosti dětí. Třídní vzdělávací programy jsou otevřené dokumenty, které se mohou v průběhu roku doplnit, upravit.

Samostatně je rozpracován plán prevence patologických jevů a environmentální výchovy. Tyto cíle si každá třída zařazuje do svých třídních programů podle příležitosti a potřeby, přiměřeně věku dětí.

Integrovaný blok

Jsme kamarádi, budeme si spolu hrát

Charakteristika bloku

Seznámíme se s novým prostředím, novými kamarády. Stanovíme si třídní pravidla, která se budeme snažit dodržovat.

Budeme pozorovat změny, které přinese podzim, všimneme si jeho krásy a barevnosti. Prakticky využijeme dary podzimní přírody a možnosti, které toto období umožňuje.

Vzdělávací cíle

- rozvoj základních pohybových dovedností
- rozvoj psychické a fyzické zdatnosti
- rozvoj komunikativních dovedností
- rozvoj tvořivosti
- získání relativní citové samostatnosti
- seznámení s pravidly chování ve vztahu k druhým
- získávání povědomí o změnách v přírodě, které přináší podzim
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije

Očekávané výstupy

- zvládnout orientaci v novém prostředí
- získat nové kamarády
- zvládnout sebeobsluhu a jednoduché pracovní úkony
- získat základní pohybové dovednosti
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby
- pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno
- respektovat daná pravidla
- naučit se reprodukovat písničky, pohádky, říkanky
- naučit se charakterizovat 2-3 znaky podzimního období
- poznat a pojmenovat přírodní jevy a děje související s tímto obdobím
- navázat kontakt s druhými dětmi a dospělými, komunikovat s nimi vhodným způsobem

Vzdělávací nabídka

- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti
- manipulační činnosti s předměty denní potřeby (věci, které nás obklopují)
- základní lokomoční pohybové činnosti
- sluchové, rytmické, spontánní a námětové hry
- sběr a hra s přírodninami
- hry pro rozvoj vůle a sebeovládání
- jednoduché výtvarné činnosti
- hry a činnosti, které vedou k ohleduplnosti k druhému
- vycházky do okolní přírody s pozorováním změn v přírodě
- psychomotorické hry
- orientace v prostředí MŠ (vyřizování vzkazu,...)

Integrovaný blok

Když chceš všechno znát, povídej si a poslouchej

Charakteristika bloku

Vydáme se z reality do říše strašidel a duchů. Zapojíme svou fantazii a představivost.

Přírozeným způsobem na základě prožitku se seznámíme s vánočními tradicemi a zvyky, i se zvyky jiných národů. Prostřednictvím pohádkových příběhů budeme u dětí probouzet a rozvíjet cit pro spravedlnost a pravdu.

Vzdělávací cíle

- rozvoj dovedností v oblasti jemné a hrubé motoriky
- posílit citové vztahy ke svým nejbližším
- rozvoj estetického cítění, vnímání a prožívání
- rozvoj jazykových a řečových dovedností
- pozorování sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí, mít povědomí o významu životního prostředí
- rozvíjet fantazii a představivost dětí
- posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem

Očekávané výstupy

- získání základních poznatků o přírodě, oceňovat její krásu
- pochopit, že musíme přírodu chránit
- mít povědomí o významu životního prostředí
- znát tradici Vánoc, vnímat jejich atmosféru a význam
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- být citlivý ve vztahu k živým bytostem, přírodě, věcem
- zachytit své prožitky (slovně, výtvarně, pohybem)

Nabídka činností

- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové činnosti
- artikulační, sluchové a rytmické hry
- rozhovory, vyprávění zážitků
- přednes, recitace
- konkrétní operace s přírodním materiálem (třídění, přiřazování)
- smyslové hry, hry na rozvoj postřehu, zrakové a sluchové paměti
- hry na téma rodina, přátelství
- společná setkávání, povídání
- přípravy a realizace společných zábav a slavností
- práce s literárními texty
- praktické činnosti (zkoumání, pokusy, manipulace s různým materiálem, surovinami)

Integrovaný blok

Poznej sám sebe

Charakteristika bloku

Společně budeme objevovat krásy zimní přírody, formou pokusů se seznámíme s vlastnostmi sněhu a ledu, které využijeme k zimnímu sportování.

Brzy z nás budou školáci, budeme se připravovat a těšit na vstup do základní školy.

Naučíme se znát své tělo, jeho části, potřeby a funkce. Pochopíme, proč si máme vážit svého zdraví. Vytvářením představ o sobě samém budeme u dětí upevňovat vědomí, že každé dítě je jiné, ale stejně důležité.

Prostřednictvím pohádek se pokusíme rozpoznat rozdíl mezi dobrem a zlem, naučíme se v nich hledat lidovou moudrost a ponaučení.

Vzdělávací cíle

- uvědomění si vlastního těla, osvojení si poznatků o těle, zdraví a pohybových činnostech
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví a bezpečí
- osvojení si některých poznatků, které předcházejí čtení a psaní
- rozvíjet zdravé sebevědomí a důvěru ve vlastní schopnosti
- seznámení se s novými pojmy jako je vytrvalost a houževnatost
- osvojení si elementárních časových pojmů a posloupností
- získat povědomí o krásách, možnostech a záludnostech zimního období
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkcích
- hledat v pohádkách lidovou moudrost a ponaučení
- při hrách na sněhu přirozenou cestou rozvíjet pohybové schopnosti a dovednosti
- poskytnout dětem dostatek podnětů k učení a radost z něho

Očekávané výstupy

- pojmenovat části těla, některé orgány, jejich funkce
- rozlišovat, co zdraví prospívá, co škodí
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí
- odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi nebo dospělými
- poznat některá písmena a číslice
- chápat základní číselné a matematické pojmy
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady a pocity
- získat jednoduché poznatky o přírodě
- chápat, jak je důležitý pohyb pro naše zdraví
- naučit se zacházet s knížkou, seznámit se s některými autory a ilustrátory

Nabídka činností

- námětové hry, manipulační, dramatické a výtvarné činnosti
- diskuse nad problémy, vyprávění, poslech
- hry s poučením o možných nebezpečných situacích
- činnosti zaměřené na poznávání lidského těla a jeho částí
- prohlížení a „čtení“ knížek
- artikulační, sluchové, rytmické hry, hádanky, hry se slovy
- aktivní zařazování zimních sportů
- grafické napodobování tvarů, symbolů, čísel

Integrovaný blok

Vnímej všemi smysly

Charakteristika bloku

Budeme pozorovat probouzející se jarní přírodu, její krásu, barvy a vůně. Naučíme se vyjádřit své prožitky slovy i výtvarně. Společně oslavíme „svátky jara“. Při praktických činnostech se staneme „malými zahradníky“. Pochopíme, že člověk může přírodě pomáhat, ale i škodit. Uvědomíme si, jak je důležité starat se o prostředí, v němž žijeme.

Seznámíme se s některými profesemi dospělých a významem práce rodičů pro rodinu.

Vzdělávací cíle

- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si věku přiměřených činností
- rozvoj paměti a pozornosti
- posilování přirozených poznávacích citů
- poznávat a pozorovat změny v přírodě
- posilovat dětskou zvědavost, zájem a radost z objevování
- používání všech smyslů při objevování krásy jara
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí

Očekávané výstupy

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- učit se nová slova, aktivně je používat
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- být citlivý ve vztahu k živým bytostem i přírodě
- poznávat barvy, experimentovat s nimi, využívat barevné palety k výtvarnému vyjádření
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (třídění odpadků, starost o rostliny)
- mít povědomí o společenském, přírodním i kulturním prostředí

Nabídka činností

- pozorování blízkého prostředí, vycházky a výlety do okolí
- účast na akcích, které jsou pro děti zajímavé
- poznávání ekosystému (les, louka, rybník)
- sledování změn v přírodě (příroda živá, neživá, přírodní jevy, děje, počasí)
- pěstitelské a chovatelské činnosti
- tematické hry seznamující s různými druhy profesí
- praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí a práce
- společná setkávání, aktivní naslouchání druhému
- hudební, hudebně pohybové hry
- psychomotorické hry
- dramatizující činnosti

Integrovaný blok

Objevuj svět

Charakteristika bloku

Budeme objevovat svět mimo naši zemi a planetu. Seznámíme se s jednoduchými astronomickými pravidly. Naučíme se využívat encyklopedie a mapy, vyhledávat zajímavosti o vesmíru, vodách, lesích a horách na naší planetě.

Při společných oslavách svátku maminek a dětí budeme prohlubovat citové vztahy k členům rodiny. Formou výletů budeme objevovat nejen krásy okolí naší vesnice.

Vzdělávací cíle

- rozvoj kultivovaného projevu
- vytváření prosociálních postojů (tolerance, respekt)
- vytváření povědomí o existenci jiných kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- poznávat rozdíl mezi městem a vesnicí
- učit se základní orientaci v dopravě
- seznámit se s koloběhem vody
- učit se správně formulovat otázky
- vytvářet základy pro práci s informacemi
- prohlubovat citové vztahy ke členům rodiny i sobě navzájem
- seznámení se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž žijeme

Očekávané výstupy

- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování
- mít povědomí o existenci různých národů a kultur
- porozumět, že vše kolem nás se mění, vyvíjí a proměňuje
- vnímat, že svět má svůj řád
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu
- řešit problémy, úkoly a situace, nalézat nová řešení

Nabídka činností

- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, tolerance) a mravní hodnoty
- návštěvy důležitých institucí, budov, významných objektů, obchodů
- výlety, vycházky do okolí
- hry a aktivity na téma doprava
- práce s literárním textem, využití encyklopedií
- rozhovory, vyprávění
- psychomotorické hry
- námětové hry

Plán primární prevence patologických jevů

Záměry:

- předcházet nežádoucím projevům chování a jednání
- dodržovat základní hygienické návyky jako prevence nemocí
- seznámit děti se zdravými a zdraví škodlivými potravinami
- seznámit děti s jedlými plody, léčivými bylinami, plody nejedlými i jedovatými
- vysvětlit dětem přijatelným způsobem pojem droga (co k drogám patří, jak droga ubližuje)
- ukázat dětem vliv drogy na vhodném příkladu (pohádka, příběh)
- seznámit děti se škodlivostí návyku kouření, užívání škodlivých látek, nebezpečím při styku s nalezenými injekčními stříkačkami
- učit se schopnosti empatie
- naučit děti, že si nesmí nic brát od cizích lidí, nechodit s nimi nikam
- předcházet projevům šikany

Nabídka činností:

- hra „Alenka stůně!“
- návštěva v lékárně
- námětové hry na lékaře
- setkání s postiženými lidmi
- poznávání vlastního těla
- stomatologie v podmínkách MŠ
- hry na vzájemné poznávání, pomoc
- pocitové a prožitkové hry, rozhovory v KK
- spolupráce dětí
- poslech příběhů s dětskými hrdiny
- pohádky (Maxipes Fík – vypil pivo, přestal růst, Broučci – jak se opil.)
- ochutnávka bylinkových čajů
- výroba jednoduchých zdravých jídel
- učit se překonat strach (dotykové, psychomotorické hry, prolézání pytlíkem strachu...)
- vytvoření piktogramů vhodného chování

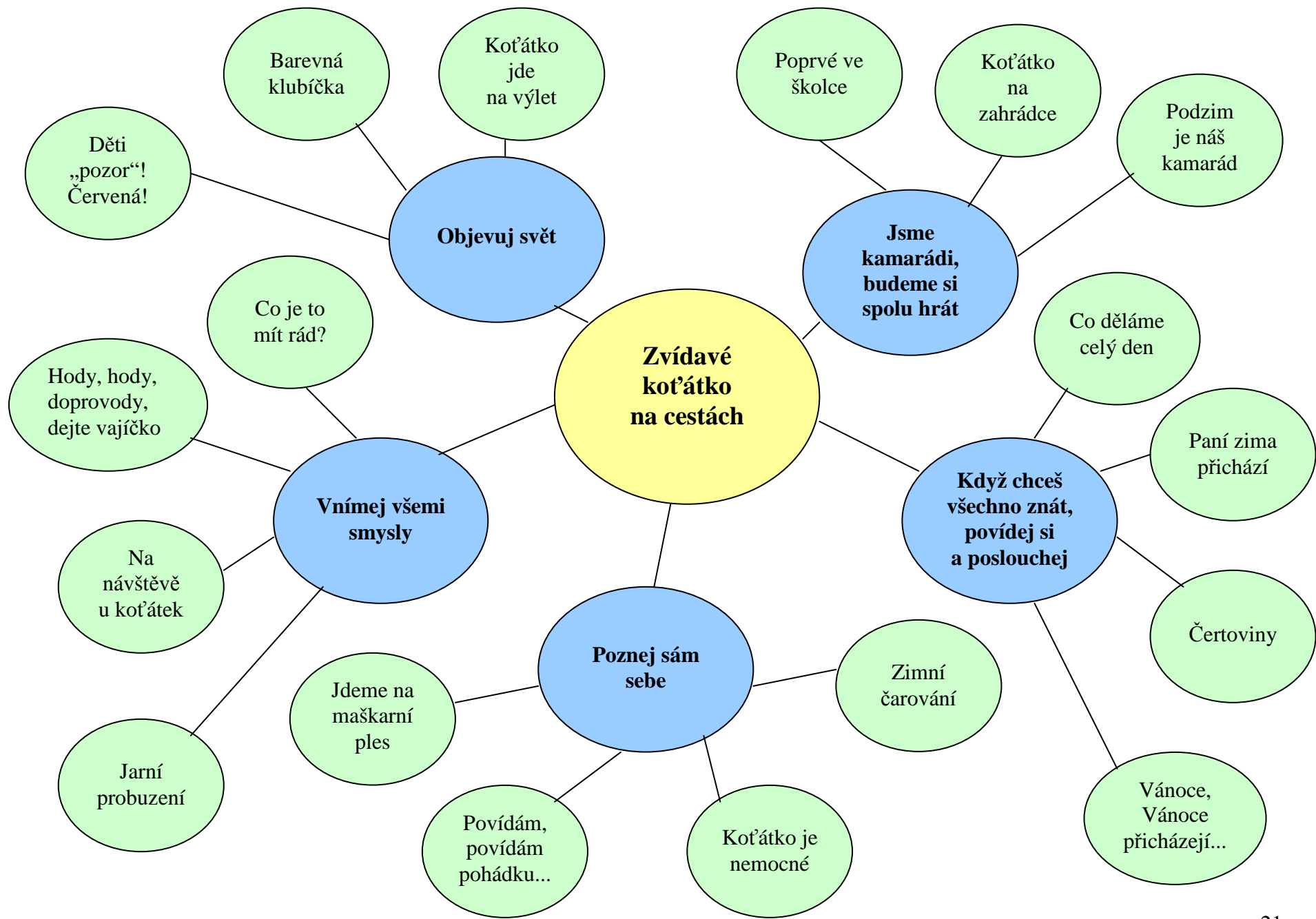
Plán environmentální výchovy

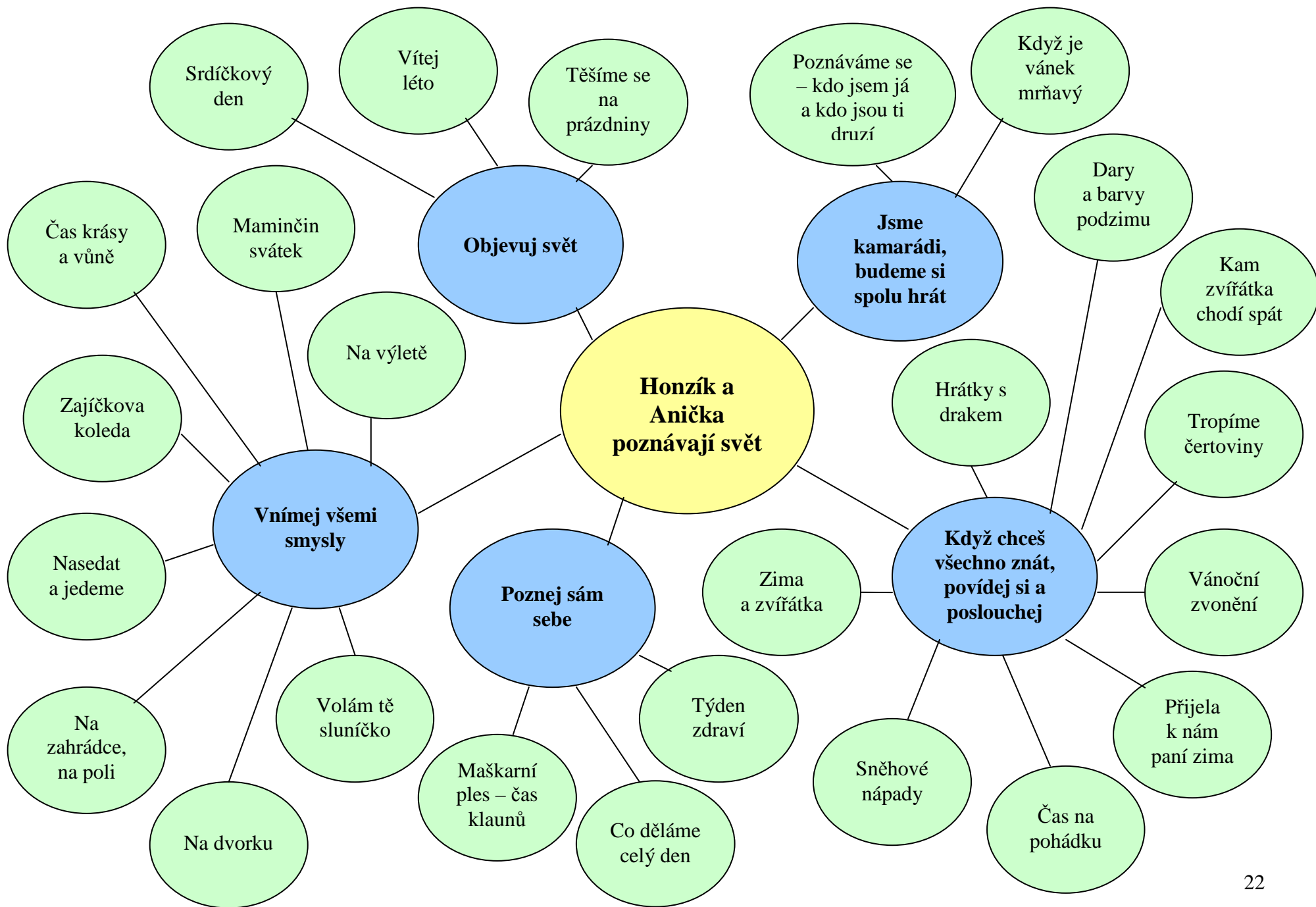
Záměry:

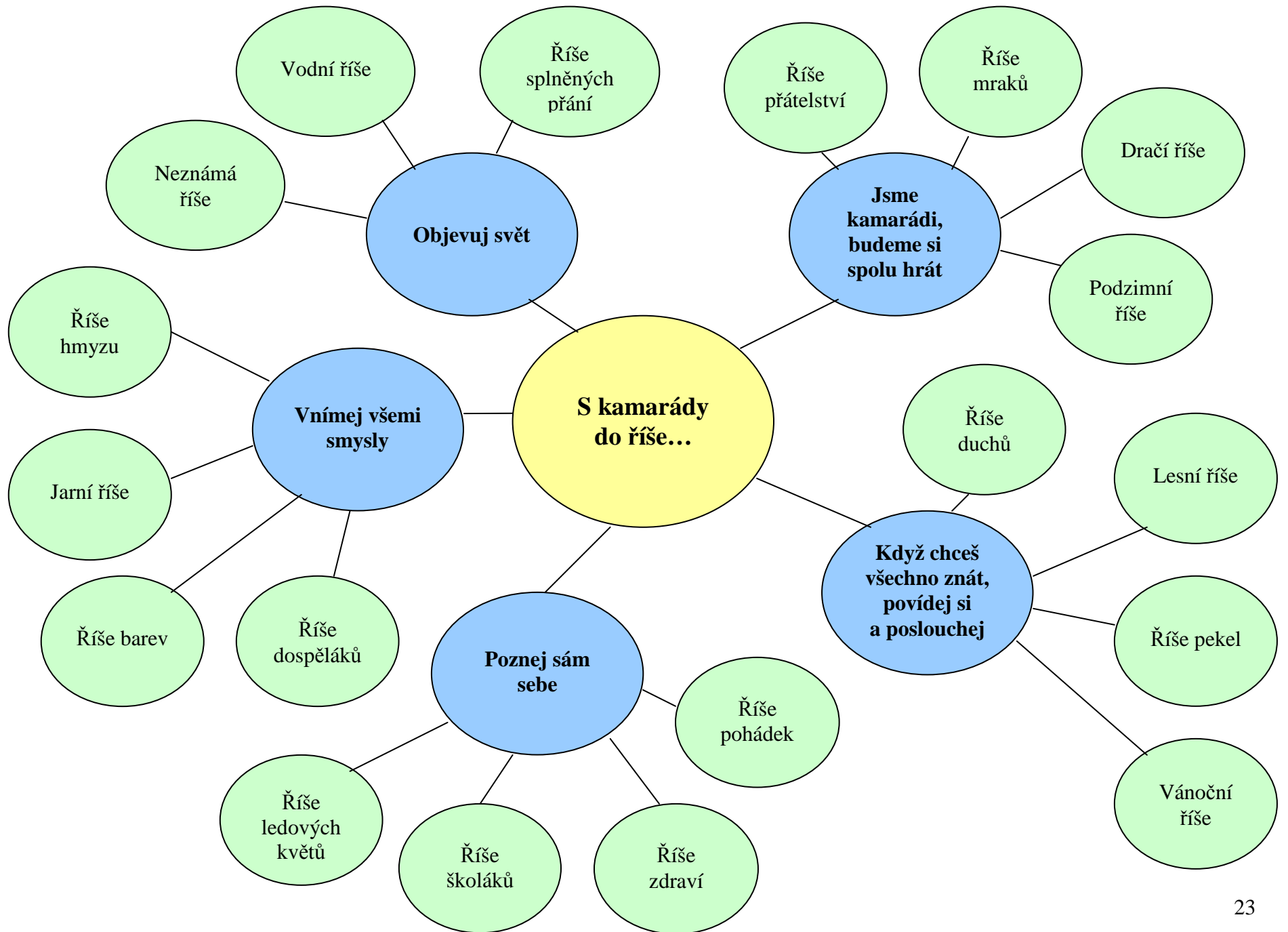
- zařazovat ekologické aktivity v průběhu celého dne ve všech činnostech
- pozorovat vztah lidí k přírodě a ovlivňovat jejich chování
- vzdělávání, sebevzdělávání pedagogů v oblasti ekologie
- pěstovat v dětech úctu k životu, všemu živému, prosazovat myšlenku ochrany životního prostředí
- učit se poznat a pojmenovat plody, přiřadit je k rostlinám
- vést děti k odpovědnosti a péči o ptáky a lesní zvěř

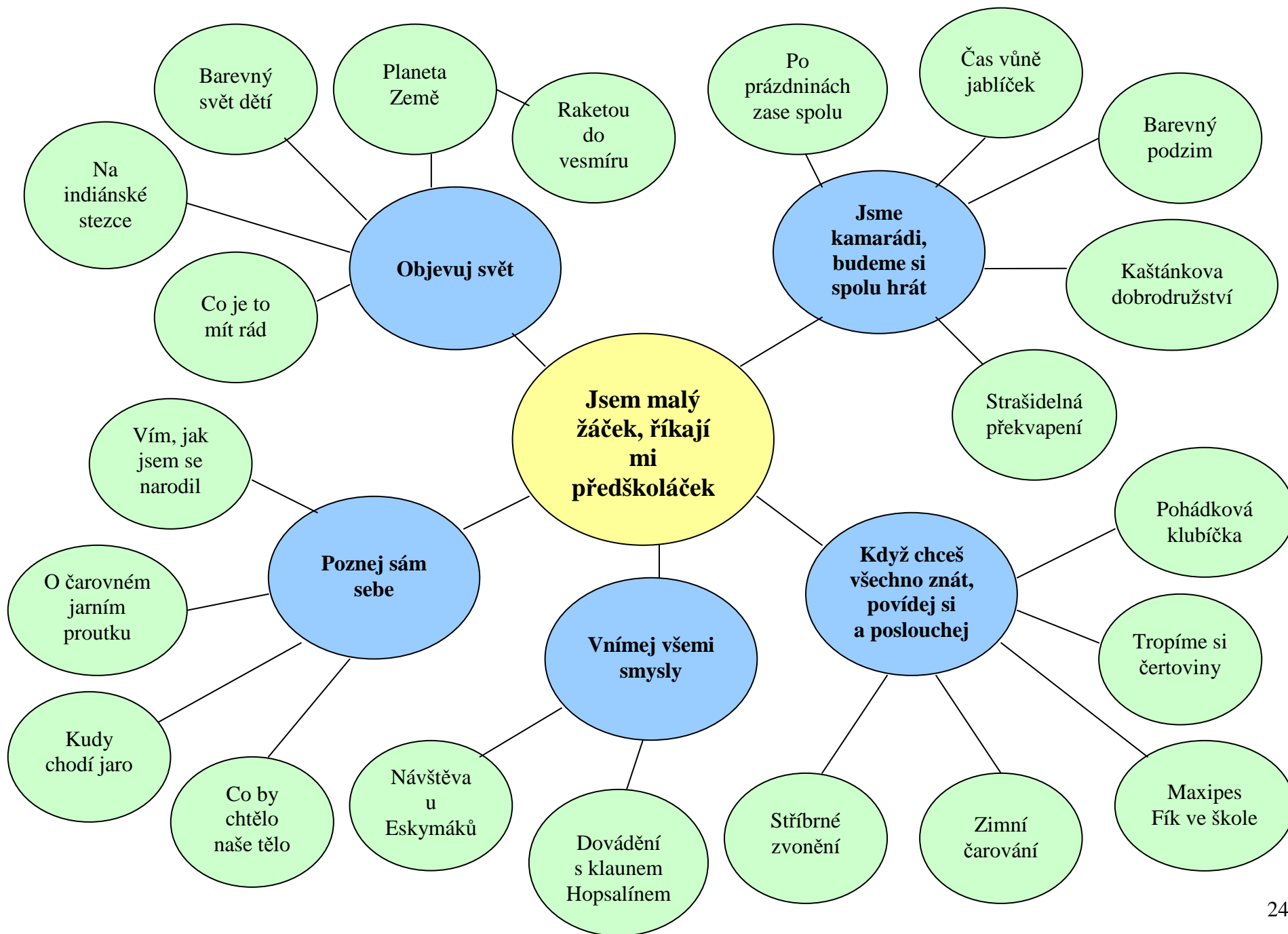
Nabídka činností:

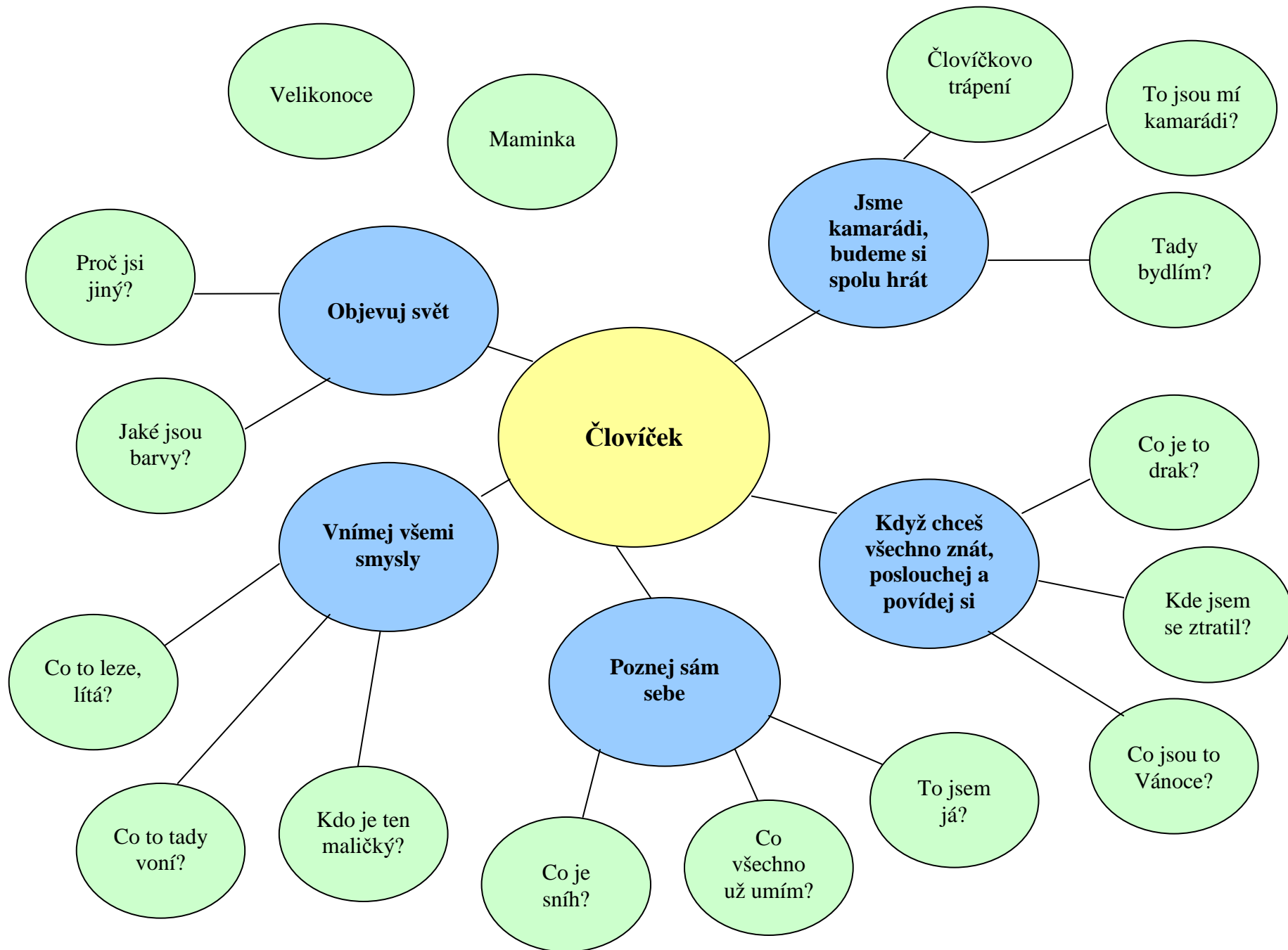
- pozorování konkrétního stromu, keře – celoročně
- pozorování přírody, vnímání její krásy, učit se ji chránit
- všimnout si rozdílů v druzích stromů, znát některé plody stromů, keřů
- sběr plodů pro zvěř
- všimnout si rozdílů mezi jehličnany a listnatými stromy
- sběr a sušení rostlin
- pozorování přírody lupou
- seznámení s koloběhem vody v přírodě
- pozorování tažných ptáků
- třídění odpadů, jejich další využití
- seznámení dětí s podmínkami růstu rostlin
- jednoduché pokusy
- vlastnosti vody, sněhu, ledu, mrazu
- pokusy se sněhem
- výroba ručního papíru
- práce na zahradě, úklid spadaneho listí
- pozorování a určování hmyzu
- co do přírody nepatří, vycházky do přírody
- pozorování počasí, správné pojmenování přírodních jevů
- seznámení s nebezpečím ohně
- poznávat různé druhy zvířat, kde žijí (i cizokrajná)
- spolupráce s rodiči při výrobě krmítek
- zapojení do akce Den Země (sběr papíru,...)
- třídění odpadu
- zdobení stromečku pro ptáky (Vánoce ptačí rodiny)

VI. Plán evaluace školního vzdělávacího programu

Evaluaci ŠVP provádí zástupkyně ředitele ve spolupráci s ředitelem školy na základě analýzy třídních vzdělávacích programů na konci školního roku. Zároveň sleduje a vyhodnocuje průběžně podmínky materiální, bezpečnostní a organizační. Dále jsou to podmínky pedagogické, psychosociální, hygienické a podmínky týkající se forem a metod práce pedagogů.

Evaluace je zaměřena na:

- Naplňování cílů programu – jak se nám daří směřovat ke kompetencím u dítěte.
- Kvalitu podmínek vzdělávání.
- Realizaci obsahu vzdělávání (nejprve vyhodnotíme na úrovni tříd, potom jako celek).
- Práci pedagogů.
- Další vzdělávání pedagogů, využití nových poznatků z DVPP v práci.
- Prezentace mateřské školy na veřejnosti.

Nástroje evaluace, časové rozvržení a zodpovědnost:

V rámci tříd:

- Vyhodnocovací listy pro jednotlivé tematické bloky TVP (vyhodnotí se vždy po ukončení bloku, zodpovídají učitelky na třídách).
- Vyhodnocovací listy pro jednotlivé děti (2x ročně).
- Kresba postavy (viz. portfolio dítěte, 3x ročně).
- Grafomotorika (viz. složka dítěte, dle potřeby a situace).
- Prezenční listiny, rozhovory, fotodokumentace, anketa.
- Denní zápisy v TK, zapisování i ve spolupráci s dětmi.

V rámci školy:

- Průběžné kontroly (sleduje a vyhodnocuje průběžně zástupce ředitele pro MŠ).
- Pedagogické rady (hodnotíme slovně i písemnou formou, dvakrát ročně, hodnotí učitelky za třídy a ředitelka spolu se zástupkyní o pololetí a na konci roku).
- Hospitační činnost (dvakrát u každé učitelky za rok, zodpovídá zástupce ředitele).
- Přenesení poznatků z akce slovně na pedagogické radě, v případě praktických ukázek (předvedení formou vzájemné hospitace, hospitace zástupkyně u jednotlivých učitelek).
- Fotodokumentace, pohovory, prezenční listiny, ankety (dle situace, ankety co 3 roky, provádí zástupce ředitele).

Příloha: Řád mateřské školy Bolatice

A – Práva a povinnosti zákonných zástupců dětí

Rodiče / zákonní zástupci / dítěte jsou povinni:

- Nahlásit veškeré změny v osobních údajích dítěte
- Nahlásit výskyt infekčního onemocnění v rodině a veškeré důležité údaje o zdravotní způsobilosti dítěte
- Oznamit nepřítomnost dítěte /stačí telefonicky/, předem známou nepřítomnost ohlásí alespoň jeden den předem, a to nejpozději do 11 hodin dopoledne
- Předat po příchodu do školky dítě osobně učitelce, teprve potom mohou opustit školku

Rodiče /zákonní zástupci / mají právo veškeré stížnosti, oznámení a podněty k práci mateřské školy předat ředitelce organizace nebo její zástupkyni pro úsek mateřské školy k projednání.

Všechny aktuální informace o dítěti lze projednat s učitelkou na třídě při přivádění či vyzvedávání dětí.

Veškeré informace pro rodiče jsou vyvěšovány na nástěnkách v šatnách dětí.

B – Příjímání řízení a ukončení docházky

Termín zápisu dětí do MŠ stanoví ředitelka školy, zápis se koná převážně v měsíci dubnu. O termínu konání zápisu jsou rodiče informováni prostřednictvím plakátů vyvěšených v obci, hlášením v místním rozhlase, písemným oznámením v místním zpravodaji a na webových stránkách MŠ.

- O přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání rozhoduje ředitelka školy ve správním řízení.
- Maximální počet přijatých dětí na jednom oddělení MŠ Bolatice je z hygienických a provozních důvodů 25, na pátém oddělení 15, na Borové 20.
- O zařazení dítěte se zdravotním postižením rozhoduje ředitelka školy na základě písemného vyjádření pediatra, případně speciálního lékaře.
- Ředitelka školy může rozhodnout o přijetí dítěte na zkušební dobu tří měsíců.
- Přijímány jsou děti zpravidla ve věku od tří do šesti let.
- Přednostně jsou přijímány děti, které docházejí do MŠ poslední rok před nástupem do ZŠ.
- Dalším kritériem pro přijetí dítěte je datum ukončení mateřské dovolené, zaměstnanost matky a věk dítěte v tomto pořadí.

Do MŠ nesmí být přijato dítě, které není řádně očkováno. Záznam o očkování dítěte, vyplněný pediatrem, musí být doložen k žádosti zákonných zástupců o přijetí dítěte do MŠ.

Ukončení docházky do mateřské školy je spojeno s přijetím dítěte k základnímu vzdělávání.

Jestliže chce zákonný zástupce dítěte ukončit jeho docházku do mateřské školy z jiných důvodů, musí písemně požádat ředitelku školy.

Ředitelka školy může po předchozím písemném oznámení zákonnému zástupci ukončit docházku dítěte do MŠ jestliže:

- se dítě bez omluvy zákonného zástupce neúčastní předškolního vzdělávání po dobu delší než dva týdny
- zákonný zástupce dítěte vážným způsobem opakovaně narušuje provoz mateřské školy
- zákonný zástupce opakovaně neuhradí stanovené úplaty za provoz a stravování v MŠ a nedohodne se s ředitelkou školy na dalším termínu úhrady
- ukončení docházky doporučí lékař

C – Provoz a vnitřní režim

- Provozní doba mateřské školy v Bolaticích je od 6,30 hodin do 16,00 hodin, na Borové pouze od 7.00 hodin do 15.30 hodin.
- Příchod dětí je stanoven do 8,15 hodin, ale po předchozí domluvě lze dítě přijmout i v průběhu dne. Jelikož se budovy z bezpečnostních důvodů v 8,30 hodin zamykají, pozdější příchozí se musí ohlásit zvoněním.
- Učitelky mají právo v zájmu zachování zdraví ostatních dětí **ODMÍTNOUT PŘIJETÍ NEMOCNÉHO DÍTĚTE**. V případě onemocnění dítěte v průběhu dne učitelka neprodleně informuje zákonné zástupce – ti jsou povinni si dítě co nejdříve vyzvednout.
- Učitelky **NESMÍ** podávat dětem léky ani potravinové doplňky donesené zákonnými zástupci.
- Vyzvedáváním dítěte z mateřské školy mohou zákonní zástupci dítěte **písemně pověřit** jinou osobu, i mladší 18 let. Bez tohoto pověření učitelky nevydají dítě nikomu jinému než jeho zákonným zástupcům. Pověření má platnost maximálně jeden školní rok.
- **Přerušeni provozu MŠ nastává se souhlasem zřizovatele v měsíci srpnu**, popřípadě z provozních důvodů i během roku.
- **Potřeby dítěte v MŠ**: sportovní oblečení na zahradu, přezůvky a oblečení do třídy, pyžamko, sportovní oblečení na cvičení ve třídě.
Dále tyto hygienické potřeby: 2 zubní pasty a zubní kartáček, balení papírových ubrousků a balení papírových kapesníků (dle potřeby).

D – Stravování dětí

Děti stolují na třídách. Mají dopolední svačinku, oběd a odpolední svačinku.

Po celý den je zajištěn pitný režim.

Přihlášku ke stravování vyplní zákonní zástupci dítěte při nástupu dítěte v měsíci září nebo během roku.

Odhlašování a přihlašování stravy v případě nepřítomnosti dítěte jsou zákonní zástupci povinni provést buď osobně, nebo telefonicky den předem, nejpozději do 12,00 hodin dopoledne.

V případě onemocnění dítěte mají rodiče nárok vyzvednout si stravu v daný den v době od 11,00 ve školní jídelně, nebo od 11,30 na třídě.

Podle vyhlášky č. 107/2005 Sb. o školním stravování odebírá dítě v době pobytu v MŠ jídlo připravené v zařízení. Z hygienických důvodů není možno konzumovat donesené potraviny (nelze zajistit jejich zdravotní nezávadnost). V případě diety dítěte lze podmínky stravování dohodnout s vedoucí školní jídelny.

Úhrady za stravování dětí (stravné) a stanovenou úhradu za provoz (školné) platí zákonní zástupci dítěte platebním příkazem nebo v hotovosti v kanceláři školy.
Podmínky platby školného jsou uvedeny ve vnitřní směrnici, která je vyvěšena na nástěnce v šatně dětí na každém oddělení .

E – Bezpečnost a ochrana zdraví dětí, ochrana dětí před patologickými jevy

Učitelky odpovídají za bezpečnost svěřených dětí od doby převzetí od zákonných zástupců nebo jiné učitelky do doby předání zákonným zástupcům nebo jiné pověřené osobě.

Učitelky dbají na to, aby se děti k sobě chovaly ohleduplně, a to i k příslušníkům jiných národů a národnostních menšin.

Pokud by se podle chování a reakcí projevilo u dítěte podezření, že přišlo do styku s návykovými látkami, okamžitě informují zákonného zástupce dítěte o těchto okolnostech a o dalších možných postupech.

Vzhledem k bezpečnosti dětí i žáků základní školy je zakázáno v areálu školy /hlavně kolem „Domu s pečovatelskou službou“/ **jezdit** na kole.

V celém objektu mateřské školy **je zakázáno kouření.**

Další podmínky při dodržování bezpečnostních pravidel jsou upraveny ve vnitřní směrnici.

Věra Návrátová
zástupce ředitelky pro úsek MŠ

Mgr. Dagmar Tielová
ředitelka základní a mateřské školy

Doplnění Řádu MŠ Bolatice projednáno na pracovní poradě dne: 30. 8. 2010